

קובץ פארברענגען

לזכות:

ה"קעמפערס" וה"סטעף" ד"גן ישראל"
חיילים ב"צבאות ה"
פארקסוויל, ניו יארק, ה'תשע"א
"ששים שנה"

יהי רצון שהצלחת הקיץ יפעול על השנה כולה
לגרום נחת רוח רב
להמייסד דמחנה גן ישראל
כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו

הלימודים ביום שבו התחלתי, ולכן עשיתי כן. ובכן,
אם מתקבל הענין אצלכם – מה טוב, ואם הענין
איננו מתקבל – יהי' ג"כ טוב, אם ירצה השם!...
לאחרי מענה כזה – הנה בשעת מעשה הרעיש הלה
באמרו אין לי דין ודברים עמך, אבל מיד למחרת
נעשה שינוי מן הקצה אל הקצה:
זה כשנתיים שבית-הספר לא מצליח לפעול בניית
גדר ומבנים נוספים על חשבון אותו משרד, ולפתע –
למחרת אותו מענה – באו אנשי המשרד ובנו את כל
המבנים שסירבו לבנות במשך כשנתיים!
בדרך הטבע – אין למנהל בית-הספר שום הסברה על
זה, ובאמת אין על זה הסברה.
והפלא הוא – שאף א' לא אמר תהלים בשביל ענין
זה, אף א' לא נתן פרוטה בקופת-צדקה בשביל ענין
זה; אין כאן אלא הצלחה מופלגה שניתנה מלמעלה.
כיצד נעשה כל זה? – כשאמרו שקיבלו פקודה
מפלוני בן פלוני, שמכתירים אותו בתואר פלוני, הרי,
אף שהלה שמדברים עמו אין לו שום הבנה בתואר
זה, מ"מ, ה"ז פעל עליו עד כדי כך שמיד למחרת
מילא את כל הדרישות שדרש מהם במשך כשנתיים
עד שכבר התעייף וכמעט התייאש מהם – שכל זה
נעשה רק עי"ז שהראה את תוקף התקשרותו – על
ידי – אל כ"ק מו"ח אדמו"ר, ובמילא, נתבטל הלה
כלפי כ"ק מו"ח אדמו"ר – מבלי להכירו, והעמיד
לרשותו את כל המבנים הדרושים, שעל ידם יתוספו
עוד כמה ילדים, וכמה פעמים ככה, שילמדו תורת ה'
ויקבלו חינוך הכשר.

רבי - נשמה כללית

עיקר ענינו של רבי - נשמה כללית
אג"ק חלק ג' מכתב ג' תמוז תש"י

רבים המחפשים ומבארים מעלות וגדולת נשיאי חב"ד בכלל, ונשיא דורנו, הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ, בפרט בענינים שונים: איש המסירות-נפש, גאון, בעל מדות, צדיק, בעל רוח הקודש, מלומד בנסים ועוד ועוד. וגדלו ביותר שבחים אלו, על פי ההגדרה בתורת החסידות, מהו מסירות נפש, מהו גאון וכו'.

ובכל זה - העיקר חסר כאן. וזהו - מה שהוא הוא הנשיא, ונשיא חב"ד.

כי - נשיא בכלל, נקרא ראש אלפי ישראל, הוא בחינת ראש ומוח לגביהם, וממנו היא יניקה וחיות שלהם. ועל ידי הדביקה בו קשורים ומיוחדים הם בשרשם למעלה מעלה.

והנה כמה סוגים בנשיאים: אלו אשר השפעתם בבחינת פנימיות, ואלו אשר השפעתם בבחינת מקיף. ובזה גופא חילוקים: אם השפיעו בתורת הנגלה או הנסתר או בשניהם יחדיו, לימדו דרכי העבודה והחסידות, המשיכו השפעות גשמיות וכו' וכו'.

וישנם כאלו, שהי' בהם כמה מבחינות הנ"ל, או גם כולם.

וזה הי' מאז ועד עתה ענין הנהגת נשיאי חב"ד, מן כ"ק אדמו"ר הזקן ועד כ"ק מו"ח אדמו"ר הכ"מ ועד בכלל, אשר כללו כל הסוגים והחילוקים: השפיעו בפנימיות ובמקיף, בתורה עבודה וגמ"ח, ברוחניות ובגשמיות. ובמילא היתה התקשרותם עם השייכים אליהם בכל תרי"ג אברי נפש וגוף המקושרים.

והביאור בזה שגם בענינים שע"פ שכל צ"ל קיום דברי הרבי מתוך ביטול, ולכן לא רצה לומר לו את הטעם, כדי שיקיים דבריו מתוך ביטול.

עבודה מתוך התקשרות פועל ישועות

שיחת יום שמחת תורה ה'תשט"ז

בידעי גודל הלהיטות של כ"ק מו"ח אדמו"ר ("אויף וויפל ער האָט זיך געקאַכט") להוסיף יום, שעה ורגע בלימוד התורה – הוריתי במכתב לבית-ספר בארץ ישראל, שיתחילו את הלימודים משך זמן לפני התחלת הלימודים הרשמית ע"פ פקודת המלוכה. וכן עשו.

כאשר נודע הדבר במשרד המתאים – הגיעו לאותו בית-ספר שבו התחילו את הלימודים שבועיים לפני הזמן, ועשו שם "אָ גאַנצן שטורעם": היתכן שבה בשעה שיצאה פקודה להתחיל את שנת הלימודים ביום פלוני – הקדימו והתחילו ללמוד תורת ה' שבועיים קודם לכן!?!...

והוסיפו להתרות שהנהגה כזו – היפך הסדר של כל המדינה – אינה יכולה להמשיך, ואם ימשיכו להתנהג כך, יפסיקו ליתן להם תמיכה כספית, וינתקו את הקשרים עמהם.

מה עשה מנהל בית-הספר – כפי שכותב לי במכתבו – לא נכנס עמהם לפלפולים ע"פ דין (כיון שהי' לו עסק עם יהודי שאינו בקי בשולחן-ערוך), אלא השיב כך:

שמעו רבותי! קבלתי הוראה במכתב להתחיל

סיפור ע"ז

שיחת ש"פ בשלח, י"ג שבט ה'תשי"א
לפני שנים אחדות פנו לכ"ק מו"ח אדמו"ר ע"ד
אשה חולה מאד שהיתה במצב של אבדן-הכרה זמן
ממושך, ואמר כ"ק מו"ח אדמו"ר שילחשו באזנה
את שמו (של הרבי), וכן עשו, וחזרה הכרתה, ובמשך
הזמן שבה לאיתנה.

ולכאורה: מה שייך שמו של הרבי לאותה אשה,
שלחישת שמו של הרבי באזנה תעזור לה?
וההסברה בזה – שהטעם להתעוררות מהתעלפות
ע"י קריאת השם, הוא, משום שבעת ההתעלפות
מסתלק החיות הפרטי, אבל החיות הכללי ישנו, ועל
ידי קריאת השם, שמגיע ("דערלאנגט") בהחיות
הכללי, מעוררים את החיות הכללי שיומשך ויבוא
בגילוי. ומזה מובן שגם כאשר חסר בהחיות הכללי,
הרי, עי"ז שלוחשים באזנו את שמו של הרבי –
שנשמתו היא נשמה כללית, וביחס אלי' גם החיות
הכללי דנשמת החולה אינו אלא פרט – אזי נמשך
חיות גם להחיות הכללי שלו.

ענינו של רבי לקשר בניי לעצומי"ה

משיחת יום ב' דחג השבועות ה'שיל"ת
פעם שאלו אצל הרשב"ץ אודות אדמו"ר
(מהורש"ב) נ"ע אם הוא בעל רוח הקודש, והשיב:
מה נוגע לי רוח הקודש? אני יודע שהוא רבי,
ובמילא, אם רבי זקוק לרוח הקודש, בודאי יש לו,
ואם אינו זקוק לרוח הקודש, מהי ההתפעלות מרוח
הקודש?!...

לקיים הוראותיו מתוך ביטול

פשיחת ראש-חודש סיון ה'שי"ת

פעם נכנס אל כ"ק אדמו"ר מהר"ש ליחידות
"קבלן" ("קאנטראקטער") שבמשך שנים התגורר
לבדו בפטרבורג בגלל בעיות של שלום-בית, עד
שקרוביו שכנעוהו לשוב לביתו, ובדרכו לביתו נסע
לליובאוויטש לקבל ברכתו של אדמו"ר מהר"ש.
בדרך אגב סיפר לרבי שיש לו הצעה במסחרו מא'
הגנרלים שבפטרבורג, ולאחרי שישוב לביתו וישכין
שלום-בית, יסע לפטרבורג לגמור את העיסקה.
אמר לו אדמו"ר מהר"ש: סע מיד לפטרבורג
ותסיים את העיסקה, ואח"כ תשוב לביתך. תמה
ה"קבלן" על דברי הרבי, היתכן, שבהיותו בדרכו
לחזור לביתו לאחרי העדרות של כמה שנים, יזרזו
הרבי לשוב על עקבותיו כדי לסיים עיסקה?!... מה
פשר המהירות?!... ולאחרי שהרבי חזר שנית על
דבריו, אמר לרבי: כדברי הרבי כן אעשה, אבל, אולי
יאמר לי הרבי הטעם? השיב לו הרבי: אילו היית
יודע הטעם היית בעצמך "רבי"... כשהגיע הקבלן
לפטרבורג פגש את הגנרל בצאתו מביתו לנסיעה
מחוץ למדינה למשך זמן ארוך, ומיד עלה עם הגנרל
לביתו וסיימו את העיסקה, שלאחרי זמן נתעשר
הקבלן ממנה! – אז הבין את הטעם שהרבי מיהרו
וזרזו כל כך, שכן, אילו הי' מגיע כמה רגעים
לאח"ז, הי' מפסיד את כל העיסקה.

ולכאורה אינו מובן: מה היל' איכפת לאדמו"ר מהר"ש
לומר לו את הטעם שמזרזו ליסע לפטרבורג לגמור
את העיסקה?

אבל, אנחנו, בשם נשיא ישראל, כ"ק מו"ח אדמו"ר, נדגול!... ונלך בדרך שהורנו – ע"פ המבואר שכאשר רוצים שבן המלך יצליח, אין לו להימצא יחד עם אביו, אף שיש לו זקן גדול, ואין לו להימצא יחד עם אמו, אף שחובשת פאה ארוכה, אלא עליו לנסוע למדינה שאלי' שולחים אותו, ושם יקויים "מה' מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ" – שתהי' הצלחה גדולה ומופלגה בכל עניניהם הפרטיים והכלליים, ומזה יומשך אח"כ רוב ברכה והצלחה לכל המצטרך להם, והמתעסקים והמשתדלים, מנפש ועד בשר.

עתה יבקשו מכל הקהל שיאמרו "לחיים" עבור "גני ישראל" בכל מקום שהם, הן אלה שנפתחו לפני שבועות אחדים, הן אלו שנפתחו היום, והן אלו שצריכים להפתח בעתיד – שיהיו בהצלחה, והילדים והילדות שנמצאים שם יהיו "זרע ברך הוי'", והמדריכים והמדריכות וההנהלה והמשתדלים והמתעסקים, ילכו בראשם לנגד משיח צדקנו, ולנגד כ"ק אדמו"ר נשיא ישראל, בקרוב ממש.

(ואח"כ אמר, שיכריזו באנגלית: שיריעו ויתנו קריאת הידד משולשת לכל אלו שב"גן ישראל", הבנים, הבנות, המדריכים וההנהלה. וכ"ק אדמו"ר שליט"א הכריז: "שא' שטילער"... ואחרי שמישהו הכריז כנ"ל באנגלית – הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שכולם יאמרו ג"פ "הורעי").

"רבי" – הוא זה שמקושר עם עצמות ומהות א"ס ב"ה, ובמילא, לנו לא נוגע אלא ההתקשרות אל הרבי בלבד, ועל ידו מתקשרים אנו עם עצמות ומהות א"ס ב"ה.

סיפר לי מישהו – בהתפעלות – שכ"ק מו"ח אדמו"ר אמר לו: תהי' מקושר אלי, ועל ידי תהי' מקושר אל מי שאני מקושר. – הלה חשב שבאמרו "אל מי שאני מקושר" התכוון הרבי לאביו אדמו"ר מהורש"ב נ"ע וכיו"ב, ומזה היתה התפעלותו כו', אבל, האמת היא, שכוונת הרבי היתה להתקשרות עם עצמות ומהות א"ס ב"ה!

רבי וחסיד כמו ראש ורגל

שיחת שבת חול המועד סוכות ה'תשי"א משולח אחד, "א' פעטאח" (שוטה), כשהיו נותנים לו "פדיון" למסור לרבי, הי' מסרב ליקח, באמרו, שצריך לבקש מהקב"ה בעצמו, ולא ע"י ממוצעים. והאמת היא – כמבואר בתשובה של החתם סופר, ולהעיר שבספריו של החתם סופר מצינו רעיונות חסידיים ("עס ווארפן זיך דורך חסידישע ווערטער"), שכן, החתם סופר הי' תלמיד מובהק של ר' נתן אדלר ותלמידו המובהק של בעל ההפלאה, תלמידו של המגיד – שיש הפרש בין מלאכים לנשמות, שהבקשה באמצעות מלאכים נחשבת לבקשה ע"י ממוצעים, משא"כ הבקשה באמצעות נשמות (בנ"י) – שהם למעלה ממלאכים – אינה נחשבת לבקשה ע"י ממוצעים, כיון ש"כל ישראל שותפים וגוף א' ונפש א'".

וכשא' מצטער גם חבירו מרגיש ועמו מצער . . . וכיון ששניהם בצער טוב יותר שיכנס הראש (לבקש רחמים) משיכנס הרגל, עד"מ הת"ח הוא הראש כו", ובפרט נשיאי ישראל, שהם "ראשי אלפי ישראל", בחינת "ראש".

ומזה מובן גם שלא שייך כאן הכלל ש"יפה תפלת החולה לעצמו מתפלת אחרים עליו" – כי, כלל זה הוא בנוגע ל"אחרים", משא"כ בנוגע לנשיאי ישראל, שאינם "אחרים", אלא "ראשי אלפי ישראל", יפה תפלתם כ"תפלת החולה לעצמו" – כשם שהראש מתפלל עבור הרגל.

ואדרבה: תפלתם של נשיאי ישראל יפה מתפלת החולה עצמו, כי, הנשיא שהוא הראש, מרגיש את החולי יותר מהרגל, שהרי: (א) הראש הוא נעלה מהרגל להיותו מקום משכן השכל, (ב) וגם זה שהרגל מרגיש את החולי אינו אלא ע"י הגידים שנמשכים מהמוח, כיון שכל ענין ההרגש הוא מהמוח דוקא.

אמנם, כל זה הוא רק כשיודע שהוא "רגל", ומתמסר לגמרי ("ער גיט זיך איבער אינגאנצן") לה"ראש", שהוא הרבי, משא"כ כשחושב שגם לו בעצמו יש ראש, ובמצב כזה בא אל הרבי ליתן פדיון, אזי מתעוררת שאלה בנוגע להענין דממוצע. – בנוגע לשאלת עצה אצל הרבי, הרי, עצה יכולים לשאול אצל כל יהודי, אפילו אצל קצב; אבל בנוגע לנתינת פדיון – מתעוררת שאלה בנוגע להענין דממוצע. כל אלה הנמצאים כאן – בודאי מסורים הם ("זיינען

לא היתה לו פרוטה לפרוטה לקנות את ה"קעמפ", אלא נקנה בכספי הלוואה; לא היו לו ילדים עבור ה"קעמפ", אלא בכח, ביד חזקה ביד הגדולה וביד הרמה, אספו ילדים, ועכשיו הם מלאי שמחה, יחד עם הוריהם.

כללות הענין ד"גן ישראל" הוא – שלוקחים את הילדים מהוריהם, ושולחים אותם ל"גן ישראל", ששם יכולים ללמוד ללא בלבולים שמצד האב והאם, ומצד כל הענינים שבבית.

ועי"ז שהילדים לומדים שם תורה, ומתנהגים כדבעי בקיום המצוות, אזי נעשים בריאים גם בגשמיות, כך, שיש להם יתר תאבון לאכילה, ומשחקים ביתר תענוג, וחוזרים הביתה בריאים – "ששזפתני השמש", שמש דקדושה.

[ולא כמו אותם "חכמים" שהתיישבו בדעתם והחליטו שגם בימי הקיץ צריכים הילדים להיות תחת שליטתם, ומובן, איך נראים פני הדברים ("אזא מין אויסזעהן האָט עס")...].

וכך, הנה בסביבות רומי נפתח בי"ג תמוז תשי"ט, שנת השמיטה, מחנה "גן ישראל", כדי לפעול הפצת המעיינות, באופן שע"י הילדים תהי' הפעולה גם על ההורים.

והלואי יפעל זה על כל הילדים שהוריהם מסירים אותם מן הדרך ע"י טענות של "שפיץ חב"ד" ... ורוצים להשלות אותם שאם יעשו להיפך ממה שאומרים להם, אזי ישארו חסידים גדולים, לומדים גדולים ויראי-שמים גדולים – הנה יעזור להם השי"ת בדרך שלהם;

הרי זה נכלל בסוג של "מצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים".

ועכ"ל, שכוונת אדנ"ע שחסיד צריך להיות מסור ונתון לפעולותיו של הרבי היא – בנוגע לענינים שיכולים להיעשות גם בלעדיו, ופשיטא שהרבי מעולם לא אמר לו ולא כתב לו לעשותם; ואעפ"כ, כיון שמדובר בענינים שהרבי התמסר להם, הרי הוא מקושר ומסור אליהם, ומניח את כל עניניו האישיים.

כשמסורים לפעולות הרבי אפשר לפעול הכל

שיחת יום א' פ' פינחס, י"ג תמוז ה'תשי"ט
בשנה זו – בחג הגאולה, י"ג תמוז, נפתח "גן ישראל" הראשון באירופא, באיטליא, ע"י הרב ר' גרשון מענדל גרליק, עם כל התוארים שראוי אליהם, יחד עם זוגתו הרבנית, עם כל התוארים שראוי אליהם.

מזה רואים עד כמה יכולים לפעול:

נסע זוג יחידי, והעמידו שם בית-חינוך לבנים ובית-חינוך לבנות, ושיעורים לגדולים כו'.

מה שלא יכלו לפעול כל החסידים שבאירופה, יחד עם "שפיץ חב"ד" – פעלו הם; נערה שנולדה באמריקא, ונער שנולד ברוסיא, והקב"ה שמזווג זיווגים, הפגיש אותם בארצות-הברית, ואח"כ שלחו אותם – "פארשיקט" כביכול – לאיטליא של יון, ושם פעלו כל הענינים שבעולם, ועוד ידם נטויה, ועד לאופן ד"ופרצת ימה וקדמה וצפונה ונגבה".

איבערגעגעבן" אל הרבי,

וגם אלה שחסר אצלם בהתמסרות, הרי, כיון שמצד הפנימיות שלהם ה"ה מסורים אל הרבי, אזי מספיקה עכ"פ האמירה בדיבור שמתמסרים אל הרבי,

– ע"ד מ"ש הרמב"ם בביאור התועלת ד"כופין אותו עד שיאמר רוצה אני", כיון שהאמירה "רוצה אני" היא בהתאם לרצונו האמיתי "להיות מישראל... לעשות את כל המצוות כו" – ובמילא, אין מקום לשאלה בנוגע להענין דממוצע, אפילו לא ממוצע המחבר.

אינו מציאות לעצמו אלא כולו מסור לכלל ישראל

משיחת ליל ב' אייר ה'שי"ת

שאלו אצלי במה התבטאה מעלתו של הרבי לגבי שאר גדולי ישראל? וענית: לכל אחד מן הגדולים הי' ענין מיוחד שבו עסק ובו היתה גדולתו, ואילו הרבי עסק בכל הענינים, מהענינים הנעלים ביותר, ועד לענינים הפשוטים ביותר (ובלשון חז"ל "דבר גדול מעשה מרכבה דבר קטן הוויות

דאביי ורבא"), מגילוי רזין דרזין של תורת החסידות, ועד להנחת תפילין, שמירת שבת וכו', ואפילו בענינים גשמיים, כתמיכה כספית, ולכל הענינים כולם הי' מסור ונתון בכל עצמותו, בהחי' יחידה שלו.

[שאלה זו שאלו שני בחורים (שיש להם סמיכה...), ובשמעם המענה, הוציאו מכיסם פנקס ורשמו המענה, באמרם: עכשיו יודעים אנו מהו הרבי. – "יש להם את הרבי על הנייר"...]

משיחת ש"פ יתרו, מבה"ח אדר ה'שי"ת
הרבי סיפר פעם אודות הרה"צ ר' לוי יצחק
מברדיטשוב, שלפני הסתלקותו אמר:
 היו צדיקים שלפני הסתלקותם הבטיחו שלא יכנסו
 לגן-עדן עד שיפעלו ביאת משיח, ולבסוף, הערימו
 עליהם ושיחדו אותם ע"י "צוקער-לעקאח" ... אבל
 אני – סיים הרה"צ מבארדיטשוב – לא אתן
 שיערימו עלי ("איך וועל זיך ניט לאָזן נאַרן").
 אבל לבסוף – סיים הרבי – הערימו גם עליו. אמרו
 "קדושה" בגן-עדן, ומיד קפץ הרה"צ מבארדיטשוב
 לגן-עדן...
 (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א):
 כיון שהרבי ידע וסיפר זאת, בודאי הבהיר והבטיח
 ("ער האָט באַוואָרנט") שאצלו לא יהי' כן.
 הרבי בודאי יביא את המשיח.
 החילוק שבין שאר הצדיקים להרבי – יש לבאר ע"ד
 המבואר בחסידות החילוק שבין המסנ"פ דרבי
 עקיבא להמסנ"פ דאברהם אבינו:
 רבי עקיבא חיפש וביקש מסירת-נפש, כאמרו "כל ימי
 הייתי מצטער . . . מתי יבוא לידי ואקיימנו", משא"כ
 אברהם אבינו לא חיפש מסירת-נפש, אלא, עבודתו
 היתה לפרסם אלקות בעולם, ועסק בזה מתוך מסירה
 ונתינה לגמרי, עד כדי כך, שכשהי' צורך בדבר הי'
 מוכן למסור נפשו.
 כלומר: רבי עקיבא חיפש טובתו הוא ("וואָס אים איז
 גוט"), אלא, שאצלו הי' הענין הכי טוב העילוי
 דמסירת-נפש, ובמילא, אין זו מסירת-נפש

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה שהתמימים שנסעו לערי
 השדה בשליחות כ"ק אדמו"ר (מוהריי"צ) נ"ע –
 שכמה מהם נכחו בעת ההתוועדות – יאמרו "לחיים"
 וינגנו ניגון].

מסור לפעולות הרבי, אפי' כשלא אמר לו ואפשר
לעשות ע"י אחרים

שיחת ש"פ וישב, כ"א כסלו, ה'תשכ"א
 כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, שבי"ט כסלו תרס"ז
 סיפר כ"ק אדמו"ר (מוהרש"ב) נ"ע, שפעם ישב
 והתוועד עם הרב מפאָלטאָווא, ואמר הרב
 מפאָלטאָווא, שחסיד הוא מי שמקושר לרבי. והשיב
 על כך אדמו"ר נ"ע, שהתבונן בענין זה, והונח
 בדעתו, שמי שמקושר לרבי עדיין אינו חסיד כ"כ
 ("ער איז נאָך אַ שוואַכער חסיד"); חסיד הוא – מי
 שמסור ונתן לפעולותיו של הרבי, וביאר זאת ע"פ
 משל מגוף ונפש.

ובהקדמה:

מובן שאין כוונת אדנ"ע להבהיר ("באָוואָרענען")
 שחסיד צריך לציית לציווי של הרבי, שהרי קיום
 דברי רבו הוא מצות עשה מן התורה.
 וכן מובן שאין כוונתו לפעולותיו של הרבי בענינים
 שאי-אפשר לעשותם ע"י אחרים – שהרי גם זה דין
 מפורש, שמצוה שאי אפשר לעשותה ע"י אחרים
 דוחה אפילו תלמוד תורה, וכיון שכל פעולותיו של
 הרבי ענינם הוא החזקת והפצת היהדות, הרי מובן,
 שכאשר פעולות אלו אינן יכולות להיעשות בלעדיו,

והיינו - שאי-אפשר להביא את המשיח ע"י הנהגה כזו, שכאשר שומעים הוראה מהאריז"ל, מוציאים את ה"שולחן-ערוך", ופונים ל"מורה הוראה" לברר פשט ב"באר היטב"... אם אין סתירה בדבר! באופן כזה - אי-אפשר להביא את המשיח! כאשר שמעו דבר-מה מהאריז"ל, שהי' גאון גדול גם בנגלה - הי' להם לדעת שאפשר לסמוך עליו שלא יכשיל אותם ח"ו לעשות ענין היפך ההלכה. ומי שמפקפק ח"ו בדברי רבו - הרי זו הוראה שחסר בההתקשרות שלו אליו, וכשחסר בענין ההתקשרות, חסר בדרך ממילא בענין האחדות, "כולנו כאחד", וממילא חסר גם בהתיבות שלפני "כולנו כאחד"... וכן הוא בכל דור ודור, שכאשר שומעים הוראה מנשיא הדור, "אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא" - אין מקום לישוב הדעת, עיון בספרים כו', אלא יש לקיים את ההוראה. וכפי שעשו תלמידי התמימים - שכאשר הרבי אמר להם שילכו לערי השדה, לא התייעצו עם הוריהם או עם החותן והחותנת, וגם לא עשו "חשבונות" שאם ילמדו יותר זמן בישיבה יתוסף בלימודם כו' - כיון שידעו שהם **אנשי צבא** ("סאָלדאַטן"), ואיש-צבא - אין לו שום ענין מלבד מילוי פקודת המפקד. וענין זה יתגלה בקרוב - כש"הקיצו ורננו שוכני עפר", והוא - הרבי - בראשם, ויוליך את כולנו, ותלמידי התמימים שהתמסרו להוראותיו בראש, לקראת משיח צדקנו, במהרה בימינו.

לאמיתתה. משא"כ אברהם אבינו לא חיפש לעצמו מאומה (אפילו לא מסירת-נפש), אלא הי' מסור ונתון בכל עצמותו לפרסם אלקות בעולם, וזוהי מסירת-נפש לאמיתתה.

ועד"ז בנדו"ד:

אצל כל הצדיקים שהבטיחו לפני פטירתם שלא יכנסו לגן-עדן עד שיפעלו ביאת משיח - הי' הדבר בבחינת מסירת-נפש: הם היו מוכנים לוותר אפילו על גן-עדן בשביל טובתם של ישראל. אבל הרבי - כיון שאינו מציאות לעצמו כלל, אלא מסור ונתון בכל מציאותו לכלל ישראל, הרי, פעולתו להביא את המשיח לטובת כלל ישראל אינה "מסירת-נפש", אלא זוהי כל מציאותו.

ולכן: שאר הצדיקים - היו יכולים "לקנותם" ("אָפּקויפן") עם עניני "גילויים", משא"כ הרבי - אותו אי-אפשר לקנות עם גילויים, ולכן, בודאי שהרבי יביא את המשיח.

ויש להוסיף בזה:

גם לאחר ההסתלקות, שנתעלה בעילוי גדול ביותר, נוגע לו לפעול ביאת משיח בעולם למטה כמו קודם ההסתלקות, ואדרבה, לאחר ההסתלקות נוגע לו המטה עוד יותר, כמ"ש רבינו הזקן באגה"ק בביאור מאמר הזהר "צדיקא דאתפטר אשתכח בכולהו עלמין יתיר מבחיוהי", "שגם בזה העולם המעשה... אשתכח יתיר".

וכיון שכן, לא יוכלו לשכנע אותו בשום דבר ("אים וועט מען ניט "נעמען" מיט קיינע ענינים"), ובודאי יביא את משיח צדקנו.

בעבודת נשיא בישראל אין מונע

שיחת ש"פ עקב, כ"ף מנחם-אב, ה'תשט"ז

כ"ק אדמו"ר מהר"ש הוצרך פעם לנסוע לחוץ-לארץ, ונסע מליובאוויטש לעיירה הסמוכה שבה היתה תחנת-רכבת. מצד סיבה התאחר אדמו"ר מהר"ש לרגע ולא הגיע בזמן, והרכבת יצאה לדרכה; הפקיד הממונה על הרכבת לא המתין לאדמו"ר מהר"ש, ובינתיים הורה שהרכבת תסע. כאשר אדמו"ר מהר"ש הגיע ונוכח שהרכבת כבר נסעה – הקפיד על כך. ולא ארכו הימים והגיע ציווי מעיר-הבירה, פטרבורג, לפטר את הפקיד הממונה על הרכבת.

– בפטרבורג לא ידעו שום מעשיות. אלא, כיון שמדובר אודות אדמו"ר מהר"ש שהי' רבי, נשיא בישראל, שענינו הוא כמ"ש "אנכי עומד בין הוי' וביניכם גו' להגיד לכם את דבר הוי'", ענינו הוא למסור בכל מקום את השליחות של הקב"ה שנמסרה על ידו, הנה כאשר הי' פקיד שלא מילא את תפקידו – שעל ידו יוכל אדמו"ר מהר"ש לנסוע ולמלא שליחותו – ואדרבה, עוד גרם בלבול לדבר, אזי פיטרוהו מתפקידו.

ואף שבפטרבורג לא ידעו מכל הענין – הרי כיון שגוים אינם בעלי-בחירה, לא נוגע השכל והידיעה שלהם, כי אם העשי' שלהם בפועל, ולכן, מבלי הבט על כך שלא ידעו מכל הענין, היתה העשי' שלהם כדבעי – שפיטרו את הפקיד הנ"ל, כיון שלא מילא את תפקידו.

קדישא" ... ובמילא, אין מה לדאוג! אזי העצה היא להתקשר אל הרבי ע"י ציור פני קדשו. מזמן לזמן צריך כאו"א לצייר לעצמו פני קדשו של הרבי, ולהזכר בדברים ששמע מהרבי. – גם אלה שלא ראו את הרבי יכולים לצייר לעצמם פני קדשו ע"י תמונה, וללמוד מתורתו.

התקשרות - קיום הוראות בלי לעשות חשבונות

שיחת ש"פ שמינץ, מבה"ח אייר ה'תשח"י

ישנו סיפור בספר "שבחי האריז"ל", שגם הוא חלק בתורה, ובמילא גם הוראה בעבודתנו:

האריז"ל הי' נוהג לצאת עם תלמידיו לקבל שבת בשדה, כפי שהסדר הוא ע"פ קבלה, שצריכים לצאת לשדה לקבל פני שבת המלכה. פעם אחת, בצאתם לשדה, אמר האריז"ל לתלמידיו: רצונכם שנלך לירושלים לקבל שבת?

– אע"פ שמצד ריחוקה של צפת מירושלים לא הי' שייך שבהליכה רגילה בגשמיות יגיעו לירושלים לקבלת שבת, מ"מ, לא הי' אצלם פלא על האריז"ל שיוכלו להגיע לשם. –

אמנם, כיון שבשביל זה היו צריכים לעזוב את ביתם למשך השבת, אמרו חלק מהתלמידים שצריכים להודיע תחלה לנשותיהם, ע"ד לשון הש"ס: "איזיל ואימליך בדביתהו". מיד נפלה רוחו של האריז"ל, ונתבטלה הליכתם לירושלים. ואמר האריז"ל, שאילו היו הולכים מיד – היו יכולים להביא את המשיח.

צריכים לדעת מיהו הנשיא

שיחת ש"פ נשא, ט' סיון ה'תש"כ

כ"ק מו"ח אדמו"ר סיפר, שלאחרי הפעמים הראשונות שרבינו הזקן נסע למעזריטש, ונודעה שייכותו לעדת החסידים, אזי הורידו את חמיו מהמינוי של כבוד שהי' לו בעירו, ומובן גודל הרדיפות שהיו לרבינו הזקן כו'.

ואעפ"כ, כבר אז הי' לרבינו הזקן "מנין" שהיו מקושרים אליו. הי' זה אמנם מנין כחוש ("אֶמְאָגֶרְעֶר מנין") – כן הוא הלשון בסיפור כ"ק מו"ח אדמו"ר – היינו, שהיו ביניהם גם אנשים פשוטים, אבל אעפ"כ, כיון שכבר הי' לו מנין משלו, עדה שלימה, אמר רבינו הזקן, שאינו מתיירא מאותם השנים (מי הם אותם השנים – לא פירש כ"ק מו"ח אדמו"ר).

בין אנשי המנין הי' יהודי שנקרא בשם ר' שלמה אופה העוגות ("לעקאך מאכער") – ע"ש פרנסתו שהי' מתפרנס מאפיית עוגות עבור סעודות מצוה, – שהרי בזמנים ההם לא הי' שייך שיאכלו "לעקאך" סתם, כי אם בסעודת מצוה –

ועי"ז בא בהיכרות עם כל תלמידי החכמים שבעיר, שהיו נוהגים להזמינם לסעודות מצוה לכבוד המזמינים והמוזמנים.

וסיפר ר' שלמה, שבשנת תקל"א – עוד בחיי המגיד – התוועד רבינו הזקן עם תלמידיו בשלשת ימי הגבלה, ובין הדברים דיבר אודות מה שאמר הקב"ה למשה רבינו בשלשת ימי הגבלה: "וגם בך

התועלת להתקשרות בעת חזרת המאמר, הרי, גם בשאר הזמנים יהי' מוחו ממולא בתורתו של הרבי, שבתורה זו מסר הרבי את עצמו ("דער רבי האָט זיך אָפּגעגעבן") לחסידים, ובמילא, נמצא הוא בהתקשרות תמידית עם הרבי.

ובענין זה לא נוגע כ"כ הכמות, שינון כל המאמר, או (אם מצד איזה סיבה שהיא אינו יכול לשנן כולו) מחצית המאמר; בעיקר נוגע האיכות – שיהיו חקוקים במוחו, אותיות החקיקה.

התקשרות ע"י ציור פני הרבי

שיחת ליל ל"ג בעומר ה'שי"ת

ברשימת המאסר (דשנת תרפ"ז) מספר הרבי אודות מחשבותיו בנוגע לבני ביתו שפעלו אצלו נמיכות הרוח, ומסיים: דום מלהרהר – הבריק במוחי – וכאור ברק זרח ברעיוני.. הלא הכל מאת האלקים.. הם תלויים בי ואני תלוי במי שאמר והי' העולם.. וברגע זו.. עליתי בשמי רום במחשבות גבוהות.. ובזכות אבות הקדושים.... (אותיות המחשבה).

ובהמשך הרשימה: אינני רשאי לחשוב מחשבות כאלו הפועלות נמיכות הרוח.. המקום והזמן דורשים.. אמצת הלב והגבהת רוח.. מתוך התבוננות... בציור פני קדש הקדשים הוד אאמו"ר הרה"ק זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע... (אותיות המחשבה)... אבא, אבא קדישא

הרבי נותן עצה – שכאשר יושבים ב"תפיסה", במצב של נמיכות רוח כו', צריכים אנו לדעת שיש לנו "אבא

איך מתקשרים?

התקשרות ע"י לימוד תורתו

שיחת י"ט כסלו ה'תשי"א

א' שאל במכתב אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר כיצד תהי' ההתקשרות שלו אליו מאחר שאינו מכירו פנים, – השואל לא ראה את הרבי, והי' נדמה לו שגם הרבי לא ראה אותו... –

והשיב לו כ"ק מו"ח אדמו"ר שההתקשרות היא ע"י לימוד תורתו ושמירת התקנות וכו'. – הרבי לא אמר לו שיתקשר אליו ע"י עניני מופתים, או ע"י נסיעה אליו, אלא ע"י לימוד תורתו כו'.

ובהתאם לכך הנני להציע שלקראת היאָרצייט ישנן כל אחד המאמר (כולו או חלקו) שנתן כ"ק מו"ח אדמו"ר ליום הסתלקותו, ומזמן לזמן, כשנמצא במבוכה, או שישנם אצלו ספקות, או במצב ש"פגע בך מנוול זה" – יחזור במחשבתו מאמר זה.

התקשרות ע"י לימוד תורתו – היא תמידית!

בה שיחה די"ט כסלו סיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר, שבשנת תר"ף, שנת הסתלקות כ"ק אדנ"ע, הרבה כ"ק אדנ"ע לדבר עמו אודות המאמר ד"ה והדרת פני זקן שבלקוטי תורה (סוף פרשת קדושים). במאמר זה מבאר גודל המעלה שדברי תורה חקוקים במוחו, שאז, גם בשעה שאינו עוסק בתורה, הקב"ה שוכן עד בקרבו (ולכן צריך לעמוד מפני ת"ח גם בשעה שאינו עוסק בתורה, מפני שדברי תורה חקוקים במוחו).

ועד"ז בעניננו: השינון והבקיאות בהמאמר – מלבד

יאמינו לעולם" – דלכאורה הרי זה נראה כמו ענין של שוחד (שבגלל מילוי תפקידו להביא את בני"י למעמד הר סיני, מבטיחו הקב"ה "וגם בך יאמינו לעולם"),

ופירש, שהספיקות לא היו על האמונה בעצם ענין הנבואה; כולם האמינו בענין הנבואה, אלא הספק הי' אם משה הוא אכן הנביא, ובלשון כ"ק מו"ח אדמו"ר: "אויב דער איז דער". ועל זה היתה ההבטחה "וגם בך יאמינו לעולם".

וסיים רבינו הזקן: כולם מאמינים שישנו "רבי", אך צריך לידע, שהרבי הי' הבעש"ט, ובדור זה הרבי הוא המגיד.

ובנוגע אלינו:

איתא בזהר ש"אתפשטותא דמשה בכל דרא ודרא". וכן הוא גם ע"פ נגלה (ככל הענינים), כדאיתא במדרש "אין דור שאין בו כאברהם... כיעקב... כמשה". וא"כ, דבר פשוט אצל כל בני המאמינים בדברי חז"ל שכן הוא האמת. אבל השאלה היא – מי הוא ("ווער איז ווער").

ובכן: צריך לידע שבדורו של הבעש"ט הי' זה הבעש"ט, ולאח"ז המגיד, אדמו"ר הזקן וכו', ועד בדורנו זה – הרבי הוא כ"ק מו"ח אדמו"ר.

ובמכ"ש וק"ו: אם נאמרו הדברים בפשטות כבר אז הנה עכשיו הרי זה בודאי דבר הפשוט כו'.

התקשרות

תפקיד של רבי וטעם להתקשר אליו

יחידות של אחד הת' צל כ"ק אדמו"ר שליט"א, יום א' י"א תשרי, תשכ"ח
שאלה: כיון שהרבי נותן כוחות לעבודה ובלי זה אי אפשר, אין לכאורה הענין של בחירה חופשית? וזהו לשון המענה:

עס שטייט אין תורה, "אנכי עומד היום בין ה' וביניכם" אז אידן האבן אויסגעבעטן ביים אויבערשטען אז עס איז צו א גרויסער אנשטריינגעניש צו אנקומען צו דעם אויבערשטען אליין, אפשר קאן דער אויבערשטער מאכן א ממוצע צווישן זיי, וכן בכל דור ודור איז פאראנען דער ענין פון משה,

צו פארשטיין דאס אין גשמיות, למשל, איינער דארף אנקומען צום מלך, איז א גרויסע אנשטרענגעניש ער דארף אנטאן נייע קליידער, שיד, ער דארף וויסן וואס צו ריידן און ווי צו ריידן, ער דארף צו גיין צום היכל המלך, און אפילו ער רעדט יע מיטן מלך אפשר וועט ער ניט מצליח זיין, עס איז פראנען דינים ווי מען דארף ריידן מיטן מלך, וואס טוט ער? ער גייט צום אדוואקאט וואס ער האט שטודירט, און געלערנט די דינים ווי מען דארף ריידן מיטן מלך, און ער פועל'ט ביי דעם מלך.

כך ברוחניות, דער אויבערשטער האט געמאכט אז

שבאמרו "אל מי שאני מקושר" התכוון הרבי לאביו אדמו"ר מהורש"ב נ"ע וכיו"ב, ומזה היתה התפעלותו כו',

בהיותו בהתפעלות, לא רציתי לקררו, אבל, לאמיתו של דבר, אין זה נוגע לנו (למי הוא – הרבי – מקושר), אנו מקושרים אליו, ובשבילנו אין למעלה מזה ("העכער פון דעם איז פאר אונדז ניטא").

דוגמא לדבר: על אבר בגוף האדם שייך לומר ששואב חיותו מהכבד, מהלב ומהמוח, אבל אין מקום לומר ולחשוב ע"ד שאיבת חיות ממוח של אדם אחר. אבר חי שרוצה בחיותו ואינו רוצה להיות אבר המדולדל ח"ו, חייב לקבל חיות מהמוח שלו. ועד"ז בנוגע להתקשרות להרבי, שהוא הראש (מוח) של דורנו זה.

והאמת היא, שכוונת הרבי היתה להתקשרות עם עצמות ומהות א"ס ב"ה!

דער איד זאל טון אין ביזנעס, למשל, פלוני (השואל) ער וועט זיין א גרויסער גביר און זיין עבודה וועט זיין צוגעבן צדקה, פאר איהם צו אנקומען צום אויבערשטן איז צופיל אנשטריינגעניש, בשלמא ר"ה ויוהכ"פ וואס זיינען ימי רצון קאן ער ריידן מיטן אויבערשטען, [חסד איזה תיבות - אבער א גאנץ יאהר, דארף ער גייען צו אימעצן אנדערש,?] ער דארף זיין [אימעצן] וואס ער ווייסט די דינים ווי צו ריידן מיטן אויבערשטען, און ער רעדט פאר דעם מענטשן.

איצטער איז פארענטפערט די קשיא וואס ער האט געפרעגט וועגן בחירה חפשית, למשל אין גשמיות איינער האט אסאך געלט, און ער וויל בויען א בנין, דארף ער אנקומען צום ארכיטעקט, א עלעקטרישן, און אנדערע בעלי מלאכות, ווייל עס איז אום מעגליך אז איין מענטש זאל כולל זיין אלץ אין איינעם, אין הכי נמי ס'איז אראפ איינציגע וואס האבן די געלט און אויך ארכיטעקט, אבער עס איז נאר איינציגע, איז דאס ניט דער טייטש אז יענער ביזנס-מאן האט פארלארן זיין חשיבות דורך דעם וואס ער דארף אנקומען צום ארכיטעקט, ניין, ער דארף האבן די געלט, און אן די געלט קען ער גארניט טאן, נאר וואס – ער דארף אנקומען לשני.

די זעלבע זאך ברוחניות, דער איד איז פארנומען מיט ביזנס, מיט צדקה, דארף ער אנקומען צו א צדיק, פארוואס, ווייל דער איד מצד עצמו האט ווייניק זכותים, דארף ער אנקומען צו א צדיק, וואס דער צדיק איז דאס מעלה פאר איהם

למשל ווי פארבינדט מען א איד דא אין ברוקלין, וואס גיט געלט אויף פדיון שבויים צו אויסלייזן א איד אין רוסלאנד, און מיט יענעם איד אין רוסלאנד, ווי קאן יענער איד אין רוסלאנד איהם געבן א חלק אין די מצוה, אדער אז מ'גיט געלט דא כדי אז א איד זאל לייגן תפילין אין תל-אביב דורך דעם וואס דער איד דא איז פארבונדן מיט מיר, (דיבר כאן בלחש) און דער איד אין רוסלאנד איז אויך פארבונדן מיט מיר, און איך ווייס ווי צו ריידן (אולי הלשון צו מעלה זיין) למעלה, פארבינד איך ביידע אידס צוזאמען, (הפסיק לשעה קלה והמשיך בלחש מאד) דאס וואס מ'קומט צו מיר איז דאס אויף קליינע זערן (הפסיק קצת ואמר בקול) אויב איר וועט טאן וואס איך מאן פון אייך, וועל איך דארפן טאן וואס איר מאנט פון מיר (הפסיק שוב ושאל אם יש עוד מה לשאול והמשיך בפנים צהובות) איך בין א בשר ודם אזוי ווי איר, מיט רמ"ח אברים וש"ה גידים, נאר דער אויבערשטער האט מיר געגעבן כוחות איך זאל קענען ארויס העלפן אידן.

דוגמא מאבר המקבל חיות מהמוח

משיחת ליל ב' אייר ה'ש"ת

לפני ימים אחדים נכנס אלי אברך, וסיפר, מתוך התפעלות, שפעם אמר לו כ"ק מו"ח אדמו"ר שע"ז? שיהי' מקושר אליו יהי' מקושר (על ידו) אל מי שהוא (הרבי עצמו) מקושר ... הלה חשב